SL

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 6. aprila 2011

o davku na bilančno vsoto bank

(CON/2011/31)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 23. marca 2011 prejela zahtevo slovenskega Ministrstva za finance za mnenje o predlogu zakona o davku na bilančno vsoto bank (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter šeste alinee člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov[1], saj predlog zakona vsebuje pravila, ki se nanašajo na finančne institucije, kolikor pomembno vplivajo na stabilnost finančnih institucij in trgov. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

Izključni namen predloga zakona je spodbuditi kreditno dejavnost bank in s tem zagotoviti, da so gospodarstvu v času gospodarske krize na voljo potrebna sredstva. Glavne značilnosti davka, ki se uvaja s predlogom zakona, so naslednje: (a) zavezanci za davek so banke, ki opravljajo bančne storitve v Republiki Sloveniji; (b) osnova za davek je bilančna vsota, izračunana kot povprečje vrednosti na vsak zadnji dan meseca v koledarskem letu; (c) davek se plačuje letno po stopnji 0,1 % ; (d) davek se lahko zmanjša za 0,2 % stanja kreditov, danih nefinančnim družbam in samostojnim podjetnikom, izračunanega v skladu z metodologijo, ki jo predpiše Banka Slovenije; (e) davek je prihodek državnega proračuna. Predlog zakona naj bi se začel uporabljati 1. maja 2011.

2. Dolžnost posvetovanja z ECB

Ministrstvo je zaprosilo, naj ECB izda mnenje v treh tednih. V skladu s členom 3 Odločbe 98/415/ES organi, ki se posvetujejo, lahko, kadar je to potrebno, ECB omejijo rok za predložitev mnenja, vendar ne na manj kot en mesec. Zaradi izjemne nujnosti se lahko zahteva, da se mnenje izda v še krajšem roku. Organi, ki se posvetujejo, morajo to zahtevo omejiti na izredno

1 UL L 189, 3.7.1998, str. 42.

izjemne primere in izrecno navesti razloge za nujnost zadeve. Zahteva za posvetovanje v predmetnem postopku ni vsebovala takšnih razlogov; navedeno je bilo le, da bi moralo biti slovenskemu parlamentu omogočeno, da še pravočasno sprejme predlog zakona. ECB bi povabila ministrstvo, naj preuči, ali lahko na sistemski ravni nameni primeren čas za posvetovanje z ECB na zgodnejši točki v nacionalnem zakonodajnem postopku. S tem se bo pripomoglo k zagotovitvi zadostnega časa za pripravo strokovnega nasveta ECB glede osnutkov pravnih predpisov, ki se nanašajo na zadeve s področij iz njene pristojnosti.

3. Posledice predloga zakona za gospodarsko dejavnost in finančno stabilnost

3.1 Po razumevanju ECB namerava slovenska vlada spodbuditi banke h kreditiranju nefinančnega sektorja s tem, da je predvidela zmanjšanje davka na bilančno vsoto bank za določen odstotek stanja kreditov, danih nefinančnim družbam in samostojnim podjetnikom[2]. ECB priznava potrebo po tem, da se ohrani priliv sredstev temu sektorju gospodarstva, svari pa pred spodbudami za kreditiranje, ki bi lahko vodile v izkrivljanje učinkovitega dodeljevanja kreditov in sektorska neravnovesja v realnem gospodarstvu. Bančni krediti bi morali biti dostopni po merilih, ki temeljijo na tveganju in kreditni sposobnosti.

3.2 ECB je upoštevala namen slovenske vlade, da gospodarstvu v času finančne krize zagotovi zadostna sredstva. Vendar pa po mnenju ECB predstavlja tveganje za finančno stabilnost, če bi banke dajale kredite zaradi potencialnih davčnih ugodnosti. Odobravanje kreditov bi moralo izhajati predvsem iz solidnega sistema skrbnega in varnega poslovanja in polne skladnosti z zahtevami glede kreditne sposobnosti kreditojemalcev. Tak pristop bi pripomogel k primerni razdelitvi posojil v gospodarstvu, kar bi varovalo bilanco bank pred morebitno izgubo v prihodnosti. Dolgoročno bi to tudi prispevalo k zagotavljanju vzdržne finančne stabilnosti.

3.3 Glede na zgoraj navedeno ECB priporoča, da se opravi celovita presoja učinka predlaganega ukrepa, s čimer bi se zagotovilo, da bo javna korist od predlaganega davka odtehtala morebitne negativne posledice za banke, njihove komitente in gospodarstvo.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 6. aprila 2011

[podpis]

Predsednik ECB

Jean-Claude TRICHET

2 Glej 8. člen predloga zakona.